

FELVIDÉKI HIRLAP

Független politikai hetilap.

Közlétségi ár. Egész évre 8 kor. * Félévre . . . 4 kor.
Negyedévre 2 kor. * Egyesszám ára 16 fill.
TELEFONSZÁM: 94.

Felolós szerkesztő:

DR. BÖHM ALADÁR.

Megjelenik minden **csütörtökön.**
Szerkesztőség: Főutca 108. sz. * Kiadóhivatal: Főutca 86. sz.
Hirdetéseket felvesz a „Pannonia” nyomda-vállalat.

Hodobay Andor programja.

A nemzeti munkapárt demokrata jelöltje.

Vasárnap délután négy órakor tartotta meg Hodobay Andor pápai protónotárius, kerületünk másik munkapárti jelöltje nagyszabású programbeszédét. A vidádó nagyterme zsufolásig megtelt szavazópolgárokkal, kik között a kereskedő- és iparososztály volt nagyobb számmal képviselve, főleg pedig a vidék vonult föl rendkívül impozáns számban. A karzatokon előkelő hölgy közönséget láttunk, a kaszinó nyitott üvegablakai-ban pedig az ellentábor vezérkara tömörült.

A gyűlésről, mely igen meleg és lelkes hangulatban s mindvégig a legnagyobb rendben folyt le, a következőkben számolunk be.

A gyűlést Hódinka Mihály nyug. jószágkormányzó, pártelnök nyitotta meg rövid, magvas beszéddel. Beszámolt a jelölő nagygyűlés óta történetekről, a választói kerület újabb politikai mozgalmáról, mellyel a sárosmegyei nemzeti munkapárt Ghillány Imre bárót jelölte, ki a kerület hivatalos jelöltje is lett. Említést tett Tisza gróf hozzá intézett leveléről, melyben a jelölő gyűléstől küldött üdvözlő táviratát megköszönte s azon óhajának adott kifejezést, hogy a párt zászlaját vigyék győzelemre. Végül kimondott szavához való ragaszkodásra s a férjának harc fölvételére hívta föl a gyűlést.

Az általános lelkes helyeslés meleg éljenzéssé fokozódott, mikor Hodobay Andor politikai programja elmondására fölemelkedett.

Hangsúlyozta, hogy csak a végrehajtó-bizottság kívánságának engedett, amikor a jelöltséget megtagadta. Kéri a gyűlést, hallgassa meg figyelemmel szavait és őszintén nyilatkozzék meg, nem óhajt-e esetleg az ellenjelölt jeles és tisztelt személyéhez csatlakozni, akit a hivatalos apparátus is támogat. Ó szívesen eljuttatja jelöltségét, csakhogy a párt egységét megóvva lássa.

A gyűlés spontán megnyilatkozására, mellyel jelöltje sikraszállását ismételtelen kívánta, Hodobay megkezdte programbeszédét. Kritikát gyakorolt a megyében dívó politikai agitáció fölött, mellyel — úgymond — hét-nyolc ember csinálja a jelöléseket a választó-közönség bevonása nélkül, amelynek már csak jelöltjüket mutatják be. Erélyesen utasítja vissza azután azt a ráfogást, hogy csupán lépésnek akarja fölhasználni a képviselőiséget, mely püspöki székbe emelje. Majd arról beszél, hogy az ellentáborban általános a panasz, amiért ő március 6-án tartott beszédében állítólag a sárosi nemesi osztályt sórtette volna. Valótlannak és igaztalanannak mondja ezt a híresztelést. Tiszteli a sárosi nemesi osztályt történelmi múltjért, de támadja ma is a megyében régóta fennálló klikk-rendszerét, melynek türelhetetlen eredményei dacára nem akad ember, aki az ellen bátran fölemelné szavát. Ő megteszi.

„Hogy Sáros megyében 7—8 ember az egész vármegyét vezesse és hogy a jövőben a polgári osztályból kikerült ifjak leszorítottassanak a közigazgatási pályáról, ezt — azt hiszem — senki nem helyeselheti. Méltóztassék csak a legutóbbi megyei választást szemügyre venni és meggyőződniek, hogy egy régi polgárcsaládból származott ifju csak kegyelem útján jutott szolgabírói álláshoz, de azt is csak a küszöbön álló választásoknak köszönheti. Persze más fiatal ember egyszerűen visszautasította volna az ily kegyelem-osztogatást, de bizony anyagi körülményei kényszerítették, hogy önéretétől ez egyszer eltekintsen.”

Szomoruan látja — mint igazi demokrata — hogy az egyenlőség elvét a megyei életben mily kevésbé valósítják meg.

Az állami tisztviselőket függetleníteni kívánja, hogy jogaikat minden káros behatástól menten érvényesíthessék. Követelni fogja részükre a teljes vasárnapi munkaszünetet és a szolgálati pragmatikát. Megbecsüli az állam tisztviselőit, mert ők az államháztartás szükséges tényezői, kik bennünket az állammal összekötnek.

Hive az önálló vámterület fölállításának. Szerződésünk 1917-ig köt le bennünket Ausztriához, meghosszabbítását ellenezné.

Az önálló bank fölállításának nincs törvényes akadálya. Mihelyt arra a meggyőződésre jut, hogy az önálló bank nagyobb szolgálatot tesz az országnak és jobban felel meg érdekeinek mint a közös bank, első kötelessége lesz az önálló bank fölállítását követelni.

Ilve az általános titkos választói reformnak. (Lelkes éljenzés és taps.) Nézetek és amerikai tapasztalatai alapján kikristályosodott demokratikus fölfogása szerint: mindenki, aki állami terhet visel, gyakoroljon jogot is és csak a titkos választásokban nyilvánul meg a nemzet akarata és egyedül csak ez szüntetheti meg a nálunk fölbujrázott korrupciót.

A magyar nyelv lelkiismeretes tanítását vasérféllyel vigyük keresztül különösen a nemzetiségi vidékeken. A tanítók helyzetén sok még a javítani való.

Fizetésük minimumát 1400 koronában követeli majd megállapítani, ami az államháztartás egyensúlyának megbolygatása nélkül lesz megvalósítható.

Az ipar és kereskedelem hathatós fejlesztését is fölveszi programjába. Védelmézője lesz az iparosok és kereskedők igazságos érdekeinek, munkálója boldogulásuknak. Megváltoztatását fogja sürgetni azoknak a törvényeknek, melyek a kiskereskedőt és kisiparost érzékenyen sújtják.

Végül megválasztatása esetére igéri, hogy kerülete polgárainak, összesen és egyenként, igaz gondviselője lesz s odandó munkásságával azon fog fáradni, hogy kerülete jólétét emelje. Különös célul tűzi ki maga elé, hogy Eperjesen gyárpiart teremtsen. Szorgalmazni fogja, hogy városunknak nagyobbserű gyártelepet állíttasson az állam, mely a város fejlődésének ki nem számítható lendületet adna.

A nagy koncepciója, mindvégig lebilincselő, érdekes beszédet zúgó éljenzés és zajos taps fogadta,

melyet csakhamar általános feszült figyelem veldt föl: Hodobay tót nyelvű beszédébe kezdett. A körülbelül ötszáz főnyi vidéki népre rendkívüli hatással volt a mesteri beszéd. Közvetlen egyszerűségével, népies tónusával föl pattantotta a néplélek legtitkosabb rugóit, a uép vágyainak zilipeit és szavai nyomán föl-fölmorajlott a tetezés. Magkapó volt az a jelenet, mikor az amerikai magyar nép vérosveritokes munkájáról beszólt, mely oly sokszor követel élet-áldozatokat is; majd az amerikai demokrata szellemet hasonlította össze az itthoni meg nem becsúléssel, mely csak a képviselőválasztás idején csap át néptömjénezésbe, etetés és itatásba.

A nép könyves megindulással hallgatta baja és nyomora hűen esetelő szavait, majd Hodobay azon kérdésére, óhajta-e őt képviselőjelöltjének, lelkesen zúgott végig — mint egy kiáltás — a termen az „akarjuk!”

Hódinka Mihály elnök zárószavaiban értékesen fejtegette a magyar törvényhozás mai közjogilag helytelenül értelmezett fogalmát és lényegét, majd Kovács Viktor dr. pártjegyző olvasott föl két levélszóveget, melyekben Khuen gróf és Jeszenszky államtitkár támogatását kéri a gyűlés, mint a kerület közép- és kereskedő, iparos és földmives osztálya. Elküldésükhöz a gyűlés egyhangulag hozzájárult. Fél hat óra után volt már, mikor a gyűlés a jelölt általános, lelkes éljenzésével föl-oszlott.

— 1.

A sajtó.

Zakar István tollából a napokban jelent meg egy „Röpirat”, melyben többek között a magyar sajtóval is foglalkozik. A röpirat e részét közérdekű voltánál, ime, leközöljük:

Lehet beteg az egyén, vannak társadalmi betegségek, beteges alapon nyugodhat egy egész nemzet, tehát nincs kizárva az sem, hogy 1848. legdicsebb vívmánya, a magyar sajtónak is lehetnek oly káros tünetei, amelyeknek orvoslása immáron elodázhatatlan, ha csak nem akarjuk behunyt szemmel, összetett kézzel szemlélni, hogy ezen másodhelyen álló mindennapi kenyér megfertőzze, tétúra vezesse a vele élőket.

A sajtószabadsággal nemcsak élni, hanem visszaélni is lehet és azt hiszem, általános ismert dolog, hogy egyéb sajtótermékektől eltérve, a hírlapok nagy része követi el azon minősíthetetlen eljárást, hogy határozott rossz szándékkal tévútra vezet, és kétséget kizárólag hamis hírekkel látja el néha nagyszámú olvasóit.

Különösen politikai kérdéseknél határozottan meg lehet állapítani, hogy igen sok hírlap a szerint értesíti olvasóit, amint az az 5—6 egyén, aki a lap élén áll, akár személyes indokból, de leginkább anyagi javak hatása alatt ezt lelkiismeretével összeférhetőnek tartva: elég elvontamodt arra, hogy ismerve az elérendő hatást olvasóinál, ezek félrevezetésétől, az egész társadalmi osztályok bajainak, nyomorának növekedésétől, az ipari-, kereskedelmi-, földmívelési sőt a legnagyobb nyomorban élő napszámosok lét minimumának elvonásától sem riad vissza, ha látja azt, hogy a felsorolt néposztályok közügyeit jogait megalkotó és javítani törekvő államférfiaknak ne-

Jakobovics Armin és Testvére

Kassán, Főutca 39. szám alatt, (saját házában.) Nagyválasztéku raktár, háló-, ebédlő-, úriszoba- és szalonberendezésekből, ugyszintén tömörfa és (massiv) butorokban — Szpecialisták modern angol bőrbutorokban.

Képes árjegyzék kívánatra bérmentve.

mes munkáját ezzel megnehezítheti és károsíthatja tőle oly alamizsnát és törvénytelen javakat, melyek kéjes vágyai kielégítésére szolgálnak és legtöbb esetben arrogáns és undort gerjesztő társadalmi viselkedését elősegítik.

Lássuk, mi ezekkel a társadalmi betegekkel szemben az elodázhatlan teendő?

Első sorban nem szabad visszariadni a legszélesebb körű intézkedésektől közhatóságainknak, hogy a köznépet felvilágosítsák, miszerint legtöbb hírlapi közlemény csak néhány önhaszonleső egyénnek vagy vergődő politikai pártnak, esetleg magán érdeket szolgáló üzleti konszortiumnak szócsöve, melynek puszta elolvasása is elegendő arra, hogy a könnyen hívőket tévútra vezesse és ezzel előidézze a társadalmi-, gazdasági- és életfentartási bajok tömkelegét és mindezt önzésből, pénzért, haszonlesésből. Első teendője tehát arra hívott közhatóságoknak a népet mindezekről felvilágosítani.

Nyílt sisakkal lehet hirdetni, hogy a népek ezreit megmólyozó hírlapi közlemények igen gyakran, — s tisztelet a kivételnek, — személyes bosszú, felfogadott aljas bérencék és orvtámadók munkája, és még arra sem lennének érdemesek, hogy a közforgalomnak szabadon átengedtesenek.

De mi a legfőbb oka ezen gaz felburjánzásának?

Az, hogy a nép kioktatására, illetve a napi politikáról való értesítésére a nemzet sorsát intéző államférfiaknak lévén első sorban szüksége, ezt majdnem kizárólag a hírlapok útján tehetik meg; és most lássuk, miként érheti el ezen kötelességszerű célját az államhatalom?

Csak úgy, ha a nemzet érdekeit képviselni hivatott és hazafias sajtó felajánlja erre szolgáltatást és önhaszonlesés nélkül a nagyközönségre bízta fáradságának és nemes munkájának díjazását. Igen, ez esetben boldogabb lenne a magyar, de sajnos a züllöttség és elvetemedettség káros tüneteiben szenvedő néhány hírlapunk egész szemérmetlenül küzd minden nemes törekvések és államkormányzói bölcsességek ellen mindaddig, amíg ez nem lesz kényszerítve, hogy a fizetett bérencékkel lépjen érintkezésbe és ezen önhaszonlesők fogják a köznépet szükségszerűen értesíteni a napi politikáról és közérdeke változásokról mindaddig, míg magukra nézve előnyösebb ajánlatot nem kapnak. Ezt megtenni joguk lévén, ismétlem, hogy úgy a magán társulatoknak, egyleteknek, mint köz- és állami intézményeinknek erős harcot, sőt bojkottot kell indítani ezen hazafias és népmegmentő rendszer ellen.

Most a magyar nemzet eljutott a válság pontjára. A nemzet nagyjai vették kezükre az egyesült pártok által felidézett általános olégyületlenség lecsillapítását, de különösen a béke helyreállítását a legelső magyar ember: a király és nép között.

Ezen nehéz munkát megkönnyítené a sajtóról írott rövid bírálat figyelembe vétele, melyet kimerítőbben leírni nem, csupán ismerni és figyelni lehet.

A most megalakult Nemzeti Munkapárt hazafiai kötelességet teljesítené és teendőit megkönnyítené, ha az elmondottakat figyelembe véve, oda törekednék, hogy a hazaellenes hírlapok megsemmisüljenek. Ehez első lépés az lenne, hogy meg kellene tagadni tőlük az anyagi támogatást. Rikácsolásuk bizonyára meg fog szűnni, ha a még töltött erszényük kiürül és az őket támogató politikai pártok se lesznek képesek e hiányt pótolni.

Nem szabad velük szóba se állani, önként fognak megsemmisülni.

Tisza István gróf és Khuen Héderváry Károly gróf miniszterelnök politikai, miniszteri és elvtársakkal karöltve fogadalmat tehetnének legelső sorban arra, hogy a világegyetem által is figyelemmel kísért és nemzeti nagyságunkat előmozdító munkájuk kiinduló pontja a magyar hírlapirodalom beteg állapotának orvoslása lesz.

A stréber.

Ki ne ismerné ezt az idegen szavú, de főzsgyökeres magyar fogalmat? Ezt a második morbus hungaricus, a mely rákfenéje társadalmi és politikai közéletünknek, s a mely gyökereit oly mélyre eresztette már, hogy gigászi erők szükségessé annak teljes kiirtására. A stréberség és az ambíció két egymástól teljesen különböző, sőt egymást egyenesen kizáró fogalom, s mégis sokan vannak, a kik e kettőnek differenciáltságát vagy nem képesek, v gy nem akarják elismerni.

Az ambíció egy egészség s ösztön, melynek az emberiség legbeesesebb vívmányait köszönheti, s amely az egyént arra sarkalja, hogy istenadta tehetségét s szorgalmának eredményét embertársai javára hasznosítsa, s legfőbb elvként azon célt tűzi maga elé, hogy tudását és képességeit olyan fokra fejlessze, amelyek segítségével irányító szerepe lehessen valamely hasznos intézmény megalakításánál. Ezzel szemben a stréber egészen más, sőt ellentétes alapon áll. A cél az egyéni hiúság kielégítése az eszközök válogatása nélkül, jellemzője az igazi hivatottság teljes hiánya. Elve az elvtelenség, de nem azon értelemben a hogyan az a szürke egyének sajátosságát képezi, hogy t. i. elveik egyáltalán nincsenek, hanem épen ellenkezőleg annyi s annyfélé az elve, mint a chamaleonnak a színe, melyet azután egyéni érvényesíthetése szempontjából a szükséghez képest mindig változtat. Ma szélső socialista, holnap lelkes híve egy conservatív pártnak, ma szabadgondolkodó, holnap egy vallásos egyesület tagja s ha kell vezető embere, ma teli tudóval fujja a hazafias szólamokat, holnap, ha érdekei úgy kívánják, az internacionale buzgó rajongója.

A stréber haremmodora a hangos fellépés, tolakodó magavisélet, nyilvános helyeken öntelten, öblös szájjal beszél, s akkor beszél a legtöbbet, mikor a gondolatja a legkevesebb. A gondolkodást különben is másokra szereti bízni a stréber, s különösen olyanokra, a kik szűk viszonyaik által inditattva felajánlják neki szolgálataikat, hogy aztán mások szellemi tőkeit bőven kamatoztathassa a maga javára. Haremmodorának legjellemzőbb vonása azonban a kiméletlenség, melyet akkor, mikor valamely poszeió elérése felé törtét, mindenkiel szemben tanusit. Kiméletlen egyéni vonatkozásban, mert nem riad vissza legjobb barátja vagy hozzátartozójának tönkretételétől sem, ha valamely törekvésének bármilyen útjában áll, de kiméletlen főképp a közre való vonatkozásban.

Minden szaktudás híján közgazdasági vagy más nagyfontosságú s a közérdeket szolgáló akaró mozgalom vagy intézmény megindításánál ügyeskedés, jó összeköttetések, s a poszeurködés ezer más eszinja-binja révén vezetó vagy legalább is irányító szerepre törekszik, arra érdemeseket, de kevésbbé esillogó és szerényebb fellépésüket a köz végtelen kárára hátraszorít. Mert azzal a nagy tehetséggel kétségtelenül rendelkeznek az iflyajta urak, hogy ügyesen tudják kiaknázni az emberek gyengéit, s szemfényvesztő megjelenésükkel nem egyszer kápráztatják a naiv lelkeket.

Országunk sajnos a stréberesek valóságos paradicsoma. Kiváló és fontos poszeiók úgy politikai mint közgazdasági téren a minden hivatottság nélküli stréberesek kezében vannak. Hiszen ki nem tudja, hogy egy képviselőség ma sokaknál egyebet sem jelent, mint egy szükséges lépést további emelkedéséhez, érvényre juthatásához, s a „szeretett” képviselőjelöltnek megválasztatása után kisebb-nagyobb a gondja, mint kerülőtenek avagy pláne az országnak érdekeivel törődni. Vagy ki ne ismerné a magyar bankok, gyárak alapításának módját, amikor nem a szakember, hanem a representálni tudó stréber arrogálja magának a vezető szerepet, ami azután nem egyszer a mérlegek szomorú eredményében boszulja meg magát. S így van ez nálunk emberbaráti, jótékonyos, művészeti s egész sereg más közintézménynél, melyek mindmegannyi melegágyai a stréberségnél. Nálunk egy jó összeköttetés észerszer jobb ajánló levél a legkiválóbb szakképzettségénél, s mi sem jellemzőbb viszonyainkra, hogy valóság-gal esoda gyanánt emlegetik nálunk az olyan em-

bert, a ki mint selfe mademan a sors különös kedvezése folytán vezető szerephez tud jutni.

Most, amikor az ország ismét abban a helyzetben van, hogy kiszemelje azon férfiakat, akikre az ország sorsának intézését bízta, kétségtelenül sokszor fog felhangzani az a felajdulás, hogy szép országunk a többi culturállammal, vagy csak a velünk szoros közjogi kötelékben levő szomszéd állammal szemben is mennyire visszamaradt, s akkor gondolunk kell arra is, hogy ezen visszamaradottságnak nem kis részben stréberesek ereinek köszönhető, akik fanatikus önzésükkel, mint a kultura vampyrjai, kiszívják az ország egészséges életnedveit.

Ha a mostani új politikai alakulás, mely a munka jegyében indul, megtalálja azt a csodaszert, amely végre meg tudja tisztítani az országot a stréberség fekölyétől, úgy ezen tettével egy-magában oly érdemeket szerezne, amelyek ezen politikai aera örök halhatatlanságát biztosítanák.

Dr. E. J.

HIREK.

Jászi Oszkár előadása.

Impozáns ünnepeiség inagurálta a megalakult Eperjesi Szabadgondolkodók Martinovics-körének első szereplését.

Előkelő és nagyszámu intelligens közönség jelenlétében folyt le vasárnap a Collegium nagyteremben a kör díszgyűlése.

Dr. Hebelt elnöki megnyitó beszédében a kör céljait és irányelveit vázolta s meggyőzően cáfolta meg az ellenök elszórt alaptalan vádakát.

Ezután feszült figyelem közben tartotta meg Jászi Oszkár szöles, mely tudástól, vihartbíró logikától áthatott szabad előadását „Hogyan születik a nemzet?” címmel.

Eperjesen — úgymond — nem most törté fel először a talajt a szabad gondolat. Itt él még ama martyrk szelleme, a kiket a lelküismereti szabadság vallása és követése miatt bitóra vonszolt Caraffa. És a Collegium, mely e martyroknak emlékjelet állított, évszázadok óta hajléka és művelője a tudománynak, a kutatásnak, a szabad gondolkodás lételemeinek.

Darwin és Haeckel tudományos rendszereivel a biologia törvényeinek módjára kell a nemzet megismeréséhez is eljutnunk. A kérdés aktuális, mert ma is minden törekvésnek, mely a nemzeti állam lényéből kiindulva, annak továbbfejlődését kívánja szolgálalni, ép a „nemzet” dogmájával igyekszik utját állani azok, akiknek önző érdekében áll a jelen állapot megrögzítése, a fejlődés megkötése. Ugyanoda vezetett a vallás dogmáinak megkövesülése, a melyek miatt, ad maiorem Dei gloriam, halt vértanuhalált annyi keresztény hívő. Félretéve a „nemzet veszélyeztetésének” képzelti dogmáját, előítélet nélkül kell keresnünk a nemzeti állam további fejlődési fokához vezető lépéseket.

Definitio helyett előadó szembe előállítja a fejlődési fokozatokon, a családból, hordából, törzrendszerből átvedlett feudális államot a mai nemzeti állam. A feudalismus korában tulajdonképeni államról nem beszélhetünk, mindenütt a partikularismus képe tűnik fel. A nemzeti eszme is hiányzik a hűbérurakból, a kik saját hatalmi körük biztosításául szívesen szövetkeznek külső hatalmakkal. Utak, közlekedés nincs, az összetartozóság érzete a legkisebb körre szorítkozik. A cseregazdasággal karöltve fejlődik ki a nemzeti állam. A közlekedés, a kereskedelmi forgalom, a kultura terjedése tüntetik el a partikularismust. Ez a fejlődés menete általánosságban, ez volt Magyarországon is. A hűbérurak magánjogi és családi megállapodásai és szövetekezései helyébe fokozatosan a közjog fogalma lép, a nemzet fogalmának köre tágul. A cseregazdaság kifejlődése teremti meg a kapitalistikus berendezkedést. A vasutak, a munkamegosztás továbbfejlődése, a sajtó, a terjedő kultura, a szerte ágazó ipar és kereskedelem kapcsolatot teremtenek a legtávolabbi relációk között és fokozza a szocializálódást az országok határain belül és kívül. Ennek a folyamatnak is szükségszerűleg tovább kell fejlődnie a nyelvi elzárkózás és türelmetlenség megtörésével, a nem-

zetet alkotó atomoknak az egészbe való beolvadását — a jövő államává.

Az ezekben esaklapidarisán változt eszmenetet kifejtő előadást a jelenlévők fozult figyelme és zajos ovátója követte.

Este 60 terítékű vacsora volt a vendég tiszteletére Gellért vendéglőjében. Az első felköszöntőt, melyet Jónás János mondott Jászira, még számos toaszt követte.

— **A hadtestparancsnok nyugdíjazása.** A király Mörkensteini Mörk Jánost, a kassai VI. hadtest parancsnokát saját kérelmére nyugdíjazta s kiváló érdemei újabbán elismerésül a Lipót-rend nagykeresztjét adományozta. Utódjául Ziegler Alfréd altábornagyot nevezte ki.

— **Eljegyzés.** Mihalovich József tb. szolgabíró, a „Felsőárosi Hírlap“ lapírtunk agilis ifjú szerkesztője eljegyezte Tóth István bátfai rendőrkapitány leányát, Margitot.

— **A függetlenségi párt vacsorája.** Az eperjesi függetlenségi párt hívei e hó 16-án, szombaton este vacsorát rendeztek a Fekete Sas nagytérben. A vacsorán mintegy 120 választó polgár volt jelen, kik lelkes hangulatban maradtak együtt a késő éjjeli órákig. Dr. Rosenberg Mór párttitkár üdvözölte a jelenlévőket, kikhez Perényi Vilmos, Kriebel Elek, Dadey Gyula, Petrasovszky Leo intéztek buzdító szavakat. Nagy hatást keltett Mikler Károly dr. jogakadémia dékán beszéde, aki a függetlenségi eszméhez való lelkes ragaszkodásra kérte a választókat. Frenetikus tetszést szűltet Petrasovics Pál szavai, aki a jelen politikai pártok közül, mint a legmagyarabbat, legbeesületesebbet üdvözölte a függetlenségi pártot. Mint értesülünk a párt jelölése ügyében még pozitív megállapodás nincsen.

— **Halálozás.** Behárfalvi Urbán Elek Ks. Od. vasúti tisztviselő e hó 14-én, 66 éves korában elhalt. Szombaton temették nagy részvét mellett.

— **Jubiláló pénzügyi tisztviselő.** Varga Frigyes számtanácsos, a helybeli pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvétség érdemes főnöke tegnap töltötte be szolgálatának 40 ik évét. A pénzügyigazgatóság tisztikara Hoffmann kir. tanácsos, pénzügyigazgatóval az élen meleg ünneplésben részesítette a népszerű jubilánst, kinek tiszteletére este a vasúti vendéglőben kedélyes bankettet rendeztek.

— **Államsegély.** A vallás és közoktatásügyi miniszter Krongh Elek viskói gör. kath. elemi iskolai tanítónak 318 kor. és Karaffa Tivadar ortutói gör. kath. elemi iskolai tanítónak 512 kor. fizetéskiegészítő államsegélyt, Magyar János bar. községi gör. kath. elemi iskolai tanítónak 200 kor. I. évfőtűdős korpótlék és Maezko Anna jákórészei gör. kath. elemi iskolai tanítónak 200 korona I. évfőtűdős korpótlék államsegélyt folyósított.

— **Hivatalvizsgálatok.** Dobay Béla héthársi főszolgabíró április 27-én Hétháron, Bánó Árpád kisszebeni főbíró április 27-én Ternyén, Szakmáry Géza bátfai főbíró április 21-én Hazslinban, Köszeghy Ádám felsővízközi szolgabíró április 25-én Felsőhunkócson, és Dr. Piller Dezső lemesí főszolgabíró április 29-én Hernádszentivánon, a körjegyzői irodákban vizsgálatot tartanak a meghallgatják a felek panaszát és kérelmét.

— **Katonai hírek.** Ó felsőge elrendelte báró ebenhofi Wéber Oszkár a kassai 6. hadtesthez beosztott altábornagnak nyugdíjaztatását és ez alkalomból neki a Lipót-rend lovagkeresztjét díjmentesen adományozta. A es. és kir. hadügyminiszterem rendelte folytán mörkensteini Mörk János a 6. hadtest parancsnoka a magasabb fizetési osztályba soroztatott.

— **Az „Eperjesi Szabadgondolkodók Egyesülete,“ (Martínovics-kör)“** e hó 23-án szombaton este fél 9 órakor a New-York kávéház emeleti termében társas összejövetelt tart, amelyre a t. tagokat és az érdeklődőket tisztelettel meghívja az elnökség.

— **Nyugdíj ügyek.** Vrablovich Román eperjesi gör. kath. elemi fiú-iskolai tanító eddigi 1600 kor. nyugdíjigénye 2033 kor-ra helyesbítettett. Lutoeska Lajos komlóskeresztési ág. h. ev. elemi iskolai tanító 1000 kor., Tomecskó György nyir-

josi gör. kath. elemi iskolai tanító 1000 kor. nyugdíjigényével az orsz. tanítói nyugdíjtételzetbe felvételtek.

— **Az evangélikus püspöki kar a kultuszminiszternél.** A magyarországi ág. hitv. ev. egyház püspöki kara: Baltik Frigyes dr., Zelenka Pál, Gyurácz Ferencz és Scholtz Gusztáv püspök e hó 16-án tisztelegtek a kultuszminiszternél. A minisztert Baltik Frigyes dr. üdvözölte és az egyházi igazságszolgáltatás és segélynyújtás terén magas pártfogását kérte. A miniszter barátságos szavakkal köszöntö meg a püspökök figyelmét és biztosította őket, hogy a haza és nemzet kulturális érdekeinek teljesítése körül minden törvényes módon támogatni fogja őket. A püspökök a minisztert megőjenezve távoztak.

— **A magántisztviselők értekezlete.** A Magántisztviselők országos Nyugdíjgyesületének eperjesi tagjai Mussoni Antal és Schreiber Ignác felhívására nagyszámban jelentek meg f. hó 14-én a Kerületi Munkásbiztosítói Pénztár tanástermében s megvitatták az alapszabály tervezetet.

— **Halálozás.** Wunsch József eperjesi czipész-mester f. hó 16-án éjjel váratlanul elhunyt. Halálát özvegye és öt gyermeke siratja.

— **Szengázmergezés.** Majdnem áldozataivá lettek a mérges szengáznaok Saukó János és Filyó Anna munkások, kik a kassai úton épülő Amster-féle ház egyik szobájába coxal jól befűtött kályha mellett feküdték le. A csapot nyitva hagyták s a gáz azon kitűdölva, önkívületi állapotba hozta őket. A munkások reggel vették a szerencsétlenséget észre s telefonálták a mentőkért, kik a két embert eszméletlen állapotban szállították a kórházba.

— **A bátfai vicinális.** Igazi vicinális-típus. Lassuska és roppant szenvedélye a rostokolás az egyes állomásokon. Ezzel ugyan nem mondtunk újdonságot. Más szurt nekünk szemet, illetve hasított fület. A bátfai vicinális legújabb trükkje: a fűtő. A folytonos, az ötpereenkénti fűtő. Fűtől, ha meggy, fűtől, ha megáll; hát még, amikor megindul? Az ám a valami! Ötöt-hatot fűtőt, amint nekifűg, mintha csak bátorítani akarná önmagát és mintha csak kollegiális kötelességének tartaná, hogy kárpótoljon bennünket mozdonytársai hallgatagságért.

— **Sublimatot ivott.** Patay Mária öföbértői születésű 30 éves pincérlány múlt héten a kassai úti Feuerlicht vendéglőben szerelmi bánatában sublimatot ivott. A leányt a kórházba szállították, ahol gyomormosást végeztek rajta. Megmentették.

— **Táncmulatság.** Az eperjesi kath. legényegyesület április hó 24-én (vasárnap) a Rákóczi kath. kör nagytérben, Zaborovszky Béla elnök névünnepe alkalmából, színelőadással egybekötött zártkörű táncmulatságot rendez. Belépti-díj személynként 1 kor. 20 fill. Az előadás kezdete pont fél 8 órakor este. Színré kerül Géczy István népszínműve: a „Gyimesi vadvirág“.

— **Hűtlen kereskedőség.** Hirschberger Miksa, könyvelő, ki a Singer S. cégnél volt alkalmazva még 1908-ban 272 K. erejéig megkárosította gazdáját s megszokott. A komáromi kir. törvényszék ott elkövetett esaiás és sikkasztásért 7 havi börtönrre ítélte, melyet most ül le. Az eperjesi törvényszék már intézkedett, hogy börtönbüntetésének elszenvedése után öt ide szállítsák.

— **Elvesztett pénz.** Kazsimir Mátyás kovácsiparos, gergelylaki lakos, f. hó 11-én az állatvásáron elvesztett 110 koronát.

— **Az eperjesi telefonhálózatba** újabban beléptek: Özv. Gasch Jánosné (117), Grün Lajos (122), Kesselbauer és Csáder építőmesterek (120) és Sáfrán Lipót mérnök (118). Kilépett: Pucher Józsefné (96).

— **Rendőri hírek.** Özv. Semsey Adolfné sárga bőr köztitkáját egy préselt barnabőr névjegytartóval, benne saját névjegyeivel, megkezdett fehér eszipekhorolással, egy kis fényképpel elvesztette. — Földes Lajos pallérnak eltűnt az arany órája. Miklós István 8 éves napszámosgyerek lopta el. — A rendőrség a bűnösök, az u. n. törzslaposok lajstromából a minapjában törölte a 135. számot. Notórius tolvaj volt a 135. szám, az immár megboldogult Gamesik János. A gonosztevők világának érdekes típusa vészett el benne. Örökösen csak üres hordókat lopott. Porszo rajtavesztett

mindig, mert ha hordó-lopást jelentettek be, azonnal ment az ordró: „Elő kell állítani az öreg Gamesikot.“ Tizenöt ízben űlt a hordó-specialista, összesen cesélyi tizenhárom és fél esztendőtt.

— **Az a bizonyos közigazgatási cölöp,** melynek karakterisztikus életrajzát oly remek tollal írta meg Mikszáth, a legnagyobb doktor, nem hiányzik Poesolya-megyéből sem. A minap bukkanunk rá. Tulajdonképen nem is egy cölöpről van szó, hanem sokról: egy egész hidról. Tapolcsárpatok és Rokító községek közötti utvonalon van ez a hid, azaz hogy — volt. Mert már nincs. Egy év óta nincs. A hephupás, kátyus moderben gázolnak azóta a kocsik és szekerek — a közből hevenyészített kicsiny hidon. Jó ég tudja, mekkorára nőtt már az a kahalhalm a le-, föl- és átíratokból a szerencsétlen hidat illetőleg, de építeni csak akkor fogják, ha egy pár jámbor tót a nyakát szegi miatta — apró macskalovaival együtt. Vagy talán akkor sem.

— **Tolvaj szolgál.** Weisz Jenő banküzletlajdonos e hó 14-én panaszt tett a rendőrségen, hogy volt szolgálja Oklita Lajos kárpitosság, meghatalmazása nélkül, hamisított ideiglenes elismervény alapján Engländer Samutól 5 k. 30 fill. biztosítási díjat vett fel s azt elikkasztotta. Erről a sikkasztásról szólt a szolgál kedvesének, Klasesna Teodorának, aki meg gazdájának mondta meg. A tolvaj szolgát a rendőrség letartóztatta, a rendőrségen beismerte az okirathamisítást, de a lopásokról hallani sem akart. A rendőrség azután házkutatást tartott nála, kofrában rengeteg sok lopott holmit találtak. A holmik nagy részét sajátjának ismerte fel Weisz. A nyomozás azonban tovább folyt, mert a rendőrség az utóbbi történt lopások nagy részével öt gyanúsította. Ez a feltevés helyesnek is bizonyult. Kiderítették, hogy mikor Dr. Hübshmannal dolgozott mint kertész, 8 drb. zsebkendőt lopott. Találtak holmijai közt kerékpáralkatrészeket, melyek Uhlig Artur tulajdonát képezték. Weisz Lajos vasúti tisztviselőtől egy koffert telve fehérneművel és evészközöket lopott el. Oklita egyébként már több ízben volt büntetve lopásért. A rendőrség okirathamisítás és 4 rendbeli lopás miatt az ügyészségnek adta át.

— **Buchner Béla ipartelepe, Kassa.** Sürgöncim: Buchner, Kassa. Telefon 300. Készít mindennemű épület és műlakatos munkát. Galvanizál arany, ezüst, nikkel, sárga és vöröset színre mindennemű tárgyakat. Vasbutor- és sodronyfonatáru gyártás, kerítések, kapuk, ágybetétek, szőlő boggyózó és homok-rostákat. Elsőrendű munka. szőlő árak! — Több éremmel és díszoklevéllel kitüntetve!

— **Poloskák** alapos kiirtását a petéivel együtt esakis *Cimezin* poloska irtóval eszközölhetjük, mert s *Cimezin*mel érintkező poloskák nyomban elpusztulnak; peték pedig a *Cimezin* hatása folytán nyomban kiszáradnak s többé ki nem kelnek. — A *Cimezin* mindenütt használható, szövetet, butort, alatt vagy festést nem piszkít; nyomot vagy foltot nem hagy, Kapható: *Löcherer Gyula* gyógyszer-tárában *Bátfán* és *Pálesch* drogeriájában *Eperjesen*.

Legújabb hírek.

— **Szanatórium Eperjesen.** Lapzártakor vettük a hírt, hogy a kívánva-kivánt sanatórium hihetetlenül rövid idő alatt létre jő. Csatáry Ágost dr. egyetemi magántanár és Holénia Gyula dr. tisztí főorvos, kórházigazgató eléggé nem méltatható sikeres agitációjára oda fejlődött a dolog, hogy a sanatórium, melyben kizárólag szegénysorsú tüdőbetegeket fognak gyógyítani, május elsején megnyílik. Egyuttal mozgalmat indítanak a humánus körökben s a nagyközönség körében (templomi perzselék révén is), hogy a sanatórium széles arpan való szervezését lehetővé tegyék. Következő számunkban bővebben fogunk e kérdéssel foglalkozni.

— **A nemzeti munkapárt bátfai jelölése.** Kedden, a reggel 9 órai vonat hozta Bátfára Bornemisza Lajos képviselőjelöltöt, kit Semsey főispán, Tahy alispán s a megyei munkapárt sok vezérfőfia kísért. A fogadtatás rendkívül impozáns és lelkes volt; mintegy ezerötyszáz polgár tüntetés mellett vonult Bornemisza a városba. Programbeszédét delután két órakor tartotta meg, melyre a bátfai intelligencia majdnem teljes számban jelent meg. A vidék óriási számmal volt jelen. A gyűlésen Mankovics Rezső dr. elnökölt, rajta kívül beszélt mondtak még: Szlabey Mátyás, Gajdics István, Weisz Bernát dr. stb. A jelölt sok és lelkes ovációban részesítették. — A körületben erős korteskedés folyik.

SZÍNHÁZ.

A sátorlajauhelyi színügyi választmány tegnapelőtt, kedden délután 5 órakor rendkívüli ülést tartott, melyre meghívták Eperjes, Ungvár és Beregszász városok színi választmányait. Városunk Saly Győz rendőrkapitánnyal, a választmány legagilisabb tagjával képviseltette magát a bennünket is legközelebből érdeklő ülésen.

Dókus Gyula es. és kir. kamarás, Zemplén-megye alispánja elnökelt a népes ülésben és szíves szavakkal üdvözölte a három város kiküldötöit s az ottani választmány megjelent harmine tagját.

Saly Győz napirend előtti felszólalásában tolmácsolta Arje Fülöp dr., a bártfai választmány elnökének kérését, mellyel Bártfa városnak a megalkudandó színikerület kebelébe való fölvételét oly reális módokat mellett óhajta, hogy Szalóky társulata évente 15 napot náluk töltsön. A választmány helyesléssel veszi tudomásul, hogy Bártfa — a már fölvett Nagymihály mellett — mint nyári állomáshely besoroztassék a kerületbe, szeptember 15-től október 1-ig terjedő játékidővel.

Egyhangú lelkes helyeslés közben jelentette ki az elnök, hogy Eperjes, Sátorlajauhely, Ungvár és Beregszász városok ez év őszétől kezdődő érvénnyel színikerületté alakulnak.

Az időbeli játékkendét illetőleg az ülés — közös megyegegyezéssel — a következőkben szabta meg a négy város színi évadait:

Október 1-től november 30-ig Eperjesen, december 1-től január 15-ig Sátorlajauhelyen, január 15-étől február 15-ig Ungváron, február 15-től április 1-ig Beregszászon, április 1-től május 15-ig pedig újra Eperjesen fog játszani Szalóky szintársulata.

Sátorlajauhely vendégszerető városa este bankettet adott vendégei tiszteletére, melyen új társulatunk tagjai közül is többen megjelentek.

Színügyünk új fordulóponthoz ért. Reméljük a jobb jövőt!

Szabados társulata az elmúlt hét napon jobbra közepes ház előtt játszott. Az elvált asszony, Katalin, Erdészleány, Szerelmi keringő operettek és a Sötét pont vigjáték kerültek színre jó, rossz előadásban.

Részletes kritika helyett ez alkalommal csak a közönség jogos megbotránkozásának adunk kifejezést, mellyel azt az indolenciát fogadta, hogy a Katalin második előadásában az egyik színesz kvalifikáhatlan formában jött ki a színpadra.

A társulat új tenoristája, Matoesi nem pótolja elődei. Kassai Rozsit a közönség vonzó, rutinos játékaért mind rokonszenvesebben fogadja, a régi jókat is bőven és szívesen tapsolja. Legjobb előadás volt még a „Sötét pont” eléggé sima előadása, ahol az összjáték is élvezhető volt.

Tegnap, szerdán, a Luxemburg grófia” ment. Örömmel konstatáljuk, hogy az előadás kifogástalan volt. Minden egyes szereplő meglepően tökéletesen nyújtott. Bándi, Matoesi, Sz. Vég Gizi, Szabados és Sugár mind derekasan állták meg helyüket. A zenekar fogyatékossága mellett is elismerés és dicsőret illeti Palotai karmestert a precíz be tanításért. A zsufolásig megtelt ház lelkesen tapsolt.

A n. é. közönség szíves tudomására adjuk, hogy a Gedeon és Kont budapesti mérnökök zimonyi

Asbestpala-gyártmányainak

kizárólagos képviselőtét átvettük és abban a helyzetben vagyunk, hogy

épületek fedését

ezen kiténő gyártmányu lemezekkel, — melyek az eddigieket minden tekintetben felülmúlják, — úgy helyben, mint vidékre legolcsóbban eszközölhetjük.

Minták és költségvetések ingyen!

Teljes tisztelettel:

Eichenbaum Salamon

bádogos-mester, a hozzá szükséges bádogosmunkákat is, jutányos árban elvállalja.

HIRDETÉSEKET

jutányos árban felvesz a
FELVIDÉKI HIRLAP KIADÓHIVATALA
„Pannonia”-nyomda
EPERJES, FŐUTCA 36. SZ.

Ugyanott

GYÁSZLAPOK

1 óra alatt,
legolcsóbb árban készített-
nek el.

Azonnal jogos tulajdona

a ZONGORA
vagy PIANÓ.



ha
Reményi Mihály

legjobb rendszerű hitelesíté-
lyából veszi azt meg.

Nem béri a részfizetés lepte alatt,
hanem azonnal sajátja a meg-
vett hangszer. Ugyanazon árak,
mintha készpénzért venné. *Előleg nem kell.*

10 frt

havi részfizetés mellett a legjobb zongorák
vagy pianók Részletes árjegyzék és pros-
pektus díjlanul kildeték Budapesti Király u 58

Nemcsak Budapesten, de vidéken is
bárkinek rendelkezésére áll ezen addig még nem látott
alkalom ily könnyű feltételek mellett zongorát vagy más
hangszert vásárolni. 4-52

FREIREICH REGINA

női divat-terme

EPERJES, Vásártér 2.

Legjobb s legolcsóbb **nőidivat**
kalapok bevásárlási forrása.

ÁRVERÉS.

Néhai Pollák Miksáné hagyatékához tartozó
7000 koronára becsült, ékszereket, férfi- és női fehér-
neműeket, ágyneműeket és más csekélyebb ingókat
bírói megbízásból

nyilvános árverésen

Eperjesen, a kir. Törvényszék árverési termében (a
földszinten) fogom eladni

1910. április 26-án
és következő napjain mindenkor délután 3 órakor
kezdődően.

Az árverés az ékszerek eladásával kezdődik.
Eladatnak: 2 drb. nagyobb gyémánt-bros, karpe-
recek, gyűrűk és más kisebb ékszerek.

Dr. Balpataky Imre
eperjesi kir. közjegyző.

Jó házból való **Tanulónak**
1-2 középiskolát végzett fiú felvétetik a „Pannonia”
könyvnyomdájában.

Első eperjesi ruha vegyi műtisztító és javító intézet
Főutca 78. szám, hátul az emeleten.

Ruhák műtisztítása!

SIKORSZKY-féle műtisztító- és ruhajavító-intézetben

legszebben, legjobban és legolcsóbban lehet ruhákat tisztítani és vasaltatni, gyor-
san és pontosan; úgyint: úriöltönyeket, női-ruhákat, asztalterítőket, gyermek-
ruhákat, fehér nemez-kalapokat, egyszóval mindent, a mi csak posztó, szövet
és kelme.

Sikorszky-féle műtisztító-intézet

Főutca 78. szám, a törvényszék mellett.

Sok bőrbetegség ellen
mint viszkető hórba,

bőrhámlás

(Psoriasis) a fej és arc
Seborrhoea-ja, hőrvisz-
ketegység, egyszerű,
genyes és gyulladá-
sos Acne (arcpikkely)
vérkeles, Ichthyosis, Pru-
rigo gyermekeknél,
idült Ekczema (viszkető
esomócska) stb. a leg-
jobb sikerrel rendelj
Dr. S. orvos ur, a hór-
bajok speciálistája a
Zucker féle szab. gyógy-
szappant, drbjá I K (15
%-os) és 250 K (35
%-os legerősebb for-
ma) hozzá a ZUCK ooh
Crème 125 és 250 K.
Eperjesen valódi
KOVALICZKY PÁL
gyógyszert. a „Megváltóhoz”.

PALLOS JENŐ ÉS RÓNAI GYULA
BUDAPEST, V. BÁTHORY-UTCA 19.
BENZIN ÉS NYERSOLAJ
MOTOROS CSÉPLŐSZERELVÉNYEK!

ÁLLANDÓ
RAKTÁR!

EGY ÉVI
JÓTÁLLÁS!

AZONNALI
SZALLITAS!

NEVEZŐ FIZETÉSI
FELTÉTELEK!

SZALLITUNK TOVÁBBÁ: NYERSOLAJ,
BENZIN-ÉS SZIVÓGÁZMOTOROKAT,
BENZINLÖKMOBILIS MAGÁNJARÓKAT,
FAVÁGÓ ÉS APRÍTÓ GÉPEKET,
TELJES MALOMBERENDEZÉSEKET
SZAKSZERŰ KIVITELBEN.
ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST
DIJMENTESEN KÜLDÜNK.